

PAGHUBOG NG DISIPULO

Ni. Jerry at Nancy Reed

PAGHUBOG NG DISIPULO

Ni. Jerry at Nancy Reed

Version 3.5 of Discipleship Encounters

Covenant Resource Center
3200 W. Foster Ave.
Chicago, IL. 60625

Call: 1-800-338 IDEA

Web address: <http://www.discipleship.info>

© 2003 nina Jerry at Nancy Reed All material in these Discipleship Encounters may be copied and passed on to others.

PAGHUBOG NG DISIPULO

Ni. Jerry at Nancy Reed

MGA NILALAMAN

Introduksyon sa paghubog ng Disipulo	2
Panimula	7
Unang Hakbang	15
Ikalawang Hakbang	16
Ikatlong Hakbang	19
Ika-Apat na Hakbang.	21
Ikalimang Hakbang	24
Ika-Anim na Hakbang.	26
Ikapitong Hakbang	28
Ikawalong Hakbang	30
Ikasiyam na Hakbang	32
Ikasampung Hakbang	34
Apendice	36
Mga Kapaki-pakinabang na Tulong	37
Ang Diyos, Ang Bibliya at Ang Tao	39
Larawang-guhit ng Tulay	42
Talaan Ng Pag-unlad	43

PAMBUNGAD PARA SA PAGHUBOG NG DISIPULO

Sandali! Huwag ka munang magpatuloy sa pagbasa hanggat hindi mo nabasa ang paunang salita ng Paghubog ng Disipulo. Ang babala sa paunang salita laban sa *information trap* ay mahalagang malaman para sa epektibong paghubog ng mga disipulo.

Lagyan ng tsek ang kahon matapos basahin ang paunang salita.

Salamat sa iyong pagbasa ng panimulang salita para sa **Paghubog ng Disipulo**. Ngayon, narito ang ilang paalaala na makatutulong sa iyo sa iyong pagpapatuloy sa pagtuturo ng iyong mga disipulo.

1. Pag-aralang mabuti ang mga **Kapaki-pakinabang na Tulong Para sa Paghubog ng Disipulo** na matatagpuan sa pahina 19 at 20 ng *Appendix* na nakapaloob sa manwal ng Paghubog ng Disipulo. Maraming pangkaraniwang tanong tungkol sa Paghubog ng Disipulo ang sasagutin doon.

Lagyan ng tsek ang kahon matapos basahin ang mga **Kapaki-pakinabang na Tulong**.

2. Buksan sa **pahina 21 at 22**. Ang mga pahinang ito ay may pamagat na **Ang Bibliya, Diyos at Tao**, nagbibigay ng mga bagay na mapagpipilian sa pagsisimula ng pagtuturo sa mga disipulo. Mapapansin na ang mga nilalaman ng bahaging ito ay magbubukas sa usapan tungkol sa Diyos, ano ang Biblia, at ano ang ginawa ng Diyos kay Kristo upang makilala Siya ng tao. Magpatuloy hanggang sa **pahina 23**. Doon ay matatagpuan ang paliwanag tungkol sa larawang-guhit ng tulay na ginamit at ginagamit ng marami sa paggabay sa kanilang mga kaibigan na magkaroon ng personal na relasyon kay Hesu-Kristo.

Lagyan ng tsek ang kahon matapos basahin ang **pahina 21, 22, at 23**.

3. Buksan ang sa **pahina 24 at 25 ng Paghubog** at basahin ang **Talaan ng Pag-unlad** (*Progress sheets*). Ipa-zerox ang dalawang pahinang ito para sa mga grupo na iyong tinuturuan. Pagkatapos, isulat ang pangalan ng mga disipulo na iyong tinuturuan sa kaukulang puwang sa ibabaw ng pahina. Sa tuwing matatapos ang iyong pagtuturo sa iyong mga disipulo, itala ang mga bagay na inyong tinalakay at pinag-aralan. (*May mga araw na maaring hindi matalakay ang mga aralin na dapat mong talakayin dahil sa may mahalaga kang dapat pag-ukulan ng pansin.* Isulat ang petsa at araw ng inyong susunod na pagtitipon sa tabi ng aralin

na inyong natalakay sa araw na iyon upang malaman kung saan ka magsisimula sa susunod na pagtitipon.

☐ Lagyan ng tsek ang kahon matapos magpa-zerox ng Talaan ng Pag-unlad.

-3-

4. Tandaan ang kahalagahan ng pagtatanong. Ang mga katanungan ay iyong kaibigan. Sa pamamagitan ng tanong, ang iyong mga tinuturuan ay magkakaroon ng pagkakataon na ibahagi ang kanilang mga kuro-kuro at pang-unawa sa inyong pinag-aralan. Ang pagbibigay daan sa mga katanungan ng mga tinuturuan ay kadalasang magtutulak sa inyo sa mga hindi inaasahan ngunit importanteng direksyon.

Buksan sa pahina 1a ng Guide (Gabay) na ito at pansinin ang limang bagay na matatagpuan sa *Prompts and Notes* para sa Unang Aralin.

1. Ang pahina 1a ay gabay sa pahina 1 ng **Paghubog sa Disipulo** at ang pahina 2a ay gabay naman para sa pahina 2... at iba pa...

2. Mapapansin sa ibabaw ng pahina ay nakasaad ang **Layunin Para Sa Unang Hakbang**. Ang mga impormasyong ito ay mahalagang tandaan sa bawat Hakbang sa pagpatuloy ng inyong pagtuturo sa iyong mga disipulo.

3. May mga mungkahi sa pagsisimula para sa Unang Hakbang. Sa ibang pahina ng *Prompts and Notes* sa Gabay na ito, iyong makikita ang mga Paalala tungkol sa kahalagahan ng paghubog at pagsasanay ng mga disipulo. Sa ibang pagkakataon iyong matutuklasan ang mga mungkahi para sa pagbabalik aral. Tandaan: ang lahat ng ito ay mga kabuurang paalala lamang.

4. Ang mga numero sa ikalawang bahagi ng pahina ay tumutukoy sa mga numerong may guhit na nakasulat sa balangkas ng Paghubog sa Disipulo. Ang pana () na nakalagay sa unahan ng bawat numero ay nangangahulugan na may mga katanungan na nakasulat ng pahilis na maari mong gamitin sa pagsisimula ng pagtatalakay sa bagay na iyon.

Ang numero na walang pana (tulad ng 2.3 sa pahina 1a) ay mga karagdagang impormasyon na magsasabi sa iyo kung ano ang aming nasa isip habang sinusulat namin ang balangkas na ito.

5. Sa wakas, ang talata sa ibaba ng pahina ay unang paalala kung ano ang nasasabi na – tulad ng mga tanong na inihanda sa Gabay sa Paghubog Ng Disipulo – ay mga mungkahi lamang. Huwag mabahala , magtiwala ka sa paggabay ng Espiritu Santo, - huwag mag-alinlangang

umisip ng sariling katanungan na magagamit sa pagtuturo at sa paggamit ng balangkas na ito kasama ng iyong mga disipulo.

□ Lagyan ng tsek ang kahon matapos mapag-aralang mabuti ang pahina 1a.

Sa inyong pagsisimula, maaring pag-usapan ninyo kung gaano katagal magkakaroon ng pagtitipon. Maari mong imungkahi na pwedeng tatlo o apat na

-4-

linggo lamang. Sa katunayan, hindi matatapos sa loob lamang ng isang buwan ang pagtuturong ito. Kaya, kailangang-kailangan pa ninyo ang karagdagang panahon para sa natitirang mga aralin. Dahil diyan, dapat mong kausapin ang mga disipulo kung gusto pa nilang ipagpatuloy ang sama-samang pag-aaral. Pag-usapan ninyo ito. Hingin mo ang kanilang pasiya. Kung papayag sila, magpa-zerox ka nang ilang kopya ng Unang Aralin. Pero takpan mo ang bahagi ng “Unang Aralin” sa pagpapaxerox. Sa ganitong paraan, hindi nila maiisip na mahaba ang inyong pag-aaral. Sa ganitong pamaraan, mas madaling itigil ang gawain kung makikita at mararamdaman mo na walang interes ang mga tao. Huwag kaligtaan ang relasyon at pakikipag-ugnayan sa kanila. Tulungan mo silang mauunawaan at mararamdaman nila na sila ay patuloy na umuunlad at maging dalubhasa. Kung itigil n’yo ang gawain, huwag n’yo na lamang bastang itigil. Dapat maging angkop ang iyong pagtatapos dahil nagsimula kayo ng maayos.

Ang huling talata na dapat mong isipin bago ka magsisimula ay yaong madalas nating makakalimutan. Dapat isaalang alang mo ang mga katanungang ito: Ano ang iyong layunin sa pagdidisipulo? Ano ang iyong naiisip sa pagkakataong ito? Maraming mga paraan ang pagsagot sa mga katanungang ‘yan.

Maaring ang iyong maging kasagutan ay ang pagkakaroon ng malawak na pang-unawa kung ano ang pamumuhay Kristiyano, o

-6-

maaring ang pagkakaroon ng kakayahang makapagturo o maging bahagi sa pagsasanay ng mga bagong Kristiyano, o maging tagapagsanay o tagapagturo ng mga mamumuno sa mga cell groups o sa mga prayer meetings, o kaya ay sa paghahanda sa mga taong gustong magtayo ng bagong simbahan, mga taong gustong maging bahagi ng ministryo ng pastor, o kaya ay mga Sunday School teachers, o kaya ay maging tagapayo sa mga worship leader. Isa sa layunin ng mga nabanggit ay makapagsanay ng mga bagong disipulo. Gamitin mo ang iyong

imahinasyon, at isipin kung ano pa ang mga posibilidad na magagawa para mas maging maganda ang paghahanda ng mga disipulo.

Isulat ang iyong mga layunin sa pamamagitan ng pagkumpleto sa sumusunod na pangungusap:

“Ang layunin ko sa pagsasanay at pagtuturo ng mga disipulo ay ang mga sumusunod:

_____ upang

_____.

Lagyan ng tsek ang kahon matapos isulat ang iyong mga layunin.

-5-

Tandaan: Ang takot o nerbiyos na iyong madarama sa pagkakataong iyong lalapitan ang taong gusto mong alukin na maging disipulo ay nagmumula sa kalaban. Ayaw ng demonyo na maganap ang mabisa at makapangyarihang hakbang na ito. Ngunit mayroon tayong tagumpay kay Kristo. Kaya, tayo ay manalangin at humayo. Hilingin natin sa Espiritu Santo na ikaw ay mapuspos at gamitin ng buong puso sa Kanyang ministeryo.

PAUNANG SALITA

Kwentong Walang Katapusan

Malamang wala nang mas kasiya-siya kaysa maging isang tagahikayat sa kapwa na maging tapat sa Panginoon at maging gabay nila sa kanilang paglilingkod sa Panginoon. Sa nakaraang higit na dalawampung taon, halos daan-daang tao ang nakatuklas ng kasiyahan sa pagtulong sa kapwa tao sa kanilang pakikipag-ugnayan sa Diyos sa tulong ng manwal sa Paghubog sa Disipulo.

Si Marvin Ladner ay isang mangangalakal (businessman) na siyang unang nagturo at nagdisipulo sa akin. Sinimulan niya ang pagdisipulo sa akin noong nag-aaral pa ako sa kolehiyo. Magmula noon, ang binhi na itinanim niya sa akin ay patuloy na lumalago. Una ay sa Ecuador, pagkatapos ay sa Mexico kung saan nagkaroon ng higit na bunga ang binhing natanim sa akin. Sa Mexico, ang simpleng proseso o hakbang sa paghubog ng mga disipulo ay nabigyan ng kaganapan sa pamamagitan ng pagsasanay sa ibang mga mananampalataya na mamuno sa kanilang mga kongregasyon hanggang sila na mismo ang magpastor sa kanilang mga simbahan. Ang proseso ay nagpapatuloy. Itoy unang nasulat sa salitang Kastila, pagkatapos ay sa Ingles. Ngayon ay may mga salin na sa salitang French, Hapon, Koreano, Lingala, at Ruso. Kasalukuyan ding isinasagawa ang pagsasalin sa salitang Bulgarian, Swedish, Swahili at Tagalog.

Marami ang gumagamit ng manwal sa *Paghubog ng Disipulo* sa ibat-ibang konteksto at aming napag-alaman na ginagamit nila ito sa ibat-ibang pamamaraan. Ang mga susunod na pahina ay hinubog upang magkaroon ng positibong karanasan ang isang tao sa pagsasanay at pagtuturo ng disipulo.

Malawakan O May-takdang Paghubog Sa Disipulo

Sa ilang tao ang salitang paghubog ng disipulo ay nangangahulugan ng pagtuturo sa *Christian Education*. Ang ibig sabihin ng *Discipleship* sa ganoong mga pagkakataon ay matatawag na malawakang pagtuturo o sa pangkaraniwang salita, “boksing sa isang hektarya.” Ang layunin ng mga hakbang sa

Paghubog ng Disipulo ay ang pagkakaroon ng makahulugang relasyon sa pagitan ng nagtuturo (makaranasang tao) at sa isa, o dalawa o tatlong tao. Ito ay matatawag ding tuwirang pagtuturo kung saan ang

-7-

kaalaman, karanasan, mga pangitain, at mga ideya ay maipapasa sa bawat isa.

Pagdami Ng Mga Pinuno

Ang klaseng ito ng pagdidisipulo ay magagamit sa anumang bahagi ng paglilingkod at sa loob ng simbahan. Dahil sa kanyang kabutihang loob at kahabagan, ginamit ni Lucy Baig ang manwal ng *Paghubog sa Disipulo* sa kanyang pagsasanay sa mga matatandang babae sa Mexico City. Gayundin ang “**Paghubog**” upang magagamit ng mga *Sunday School teachers* sa pagtuturo sa kanilang mga klase, magagamit din ito ng mga *cell group leaders* at ng mga nagsisimulang magtayo ng simbahan (*church planters*).

Pagkakaisa at Pagmamahalan sa Simbahan

Samantalang kinakapanayam ko ang mga guro (*disciplers*) na may mahigit ng labindalawang taong karanasan sa pagtuturo sa Mexico City, ako ay nagulat sa obserbasyon ni Sara tungkol sa resulta ng paghubog ng mga disipulo sa lungsod. Nalaman ko na sa pamamagitan ng pagdidisipulo sa mga tao, mas marami ang nagiging bunga nito sa simbahan. At higit sa lahat mas magiging malapit ang mga kasapi ng kongregasyon sa isa't-isa. Si Pastor Roberto Gonzalez, isa sa pinakamakaranasang guro (*discipler*) ay nagpatunay na sa kanyang simbahan, ang ministeryo ng pagtuturo at pagsasanay sa mga bagong disipulo ay patuloy na nagbubunsod sa mga miyembro ng simbahan na may higit na mapagmahal at higit na maalalahanin sa isa't-isa. Nagpapatunay siya na ang relasyon dati sa mga miyembrong mahigit na sa labing-anim na taong nagsisimba ay nagpapakita ng mababaw na relasyon sa bawat isa, ngunit sa pamamagitan ng pagbasa sa manwal na ito , ang mga miyembro ngayon ay mas malapit sa isat isa at nagkaroon sila ng malalim na relasyon sa simbahan at tumindi ang pag-aalala sa isat-isa.

Higit Sa 'Isahan'

Maraming tao ang nag-aakala na ang paghubog sa disipulo ay kadalasang 'isahan.' Totoo na may mga pagkakataon na mangyayari ang 'isahan' sa pagtuturo at pagsasanay sa mga disipulo, ngunit kailangang unawain natin na mas magagamit natin ang mga pagkakataon na iyon kaysa ibang pang mga bagay. Kung may dalawa o tatlong mag-aaral, ito ay mas

-8-

epektibong pagkakataon sa pagsasanay ng mga disipulo. Kung may dalawa o tatlong tao na matuturuan, mas madali nilang maunawaan ang pagiging bahagi ng katawan ni Kristo. Ang pagkilala ng pagiging iisang katawan ay mas madaling maunawaan sa ganitong paraan.

Paghubog Sa Disipulo O Pagtuturo? (Mga Pagtatagpo O Mga Klase?)

Isang paalala sa mga gustong gumamit ng manwal na ito. Bago kayo magsimulang magdisipulo ng tao ay kailangang magdesisyon muna kayo. Ang desisyon ay kailangang nakatuon sa iyong layunin. Inisip mo na bang ituro ang nilalaman ng libro o manwal na ito? O iniisip mong magdisipulo ng tao sa pamamagitan ng paggamit ng hakbang, na nakapaloob dito upang makatulong sa iyo sa pagdidisipulo? Kung ang plano mo ay ituro ang nilalaman ng manwal na ito, gawin mo! Ngunit hanggat maari ay huwag mong tatawaging paghubog ng disipulo ang iyong gagawin. Ang pagdidisipulo ay higit kaysa pagtuturo ng mga nilalaman. Kung umiisip ka ng titulo sa iyong gagawin, maari mo iyong tawaging Pagsasanay o Pag-aaral sa mga Pangunahing Aral ng Kristiyanismo. Sa gayong paraan, magkakaroon kayo ng mga klase at hindi mga pakikipag-ugnayan na kung saan kayo ay paulit-ulit na magtitipon. Ang paghubog sa disipulo o mga pakikipag-ugnayan ay nangangahulugan ng inyong pakikipagkita sa inyong mga disipulo sa Panginoon kung saan kayo ay mananalangin, magtitipon-tipon, kwentuhan, at pag-aaral ng Bibliya sa konteksto ng pang-araw-araw na buhay.

Paghubog O Impormasyon

Ang masigasig na pamamaraan ng pagdidisipulo na nabanggit ang ipinapayo ng mga hakbang na nilalaman ng librong ito. Ito ay nakatuon sa mga Kristiyanong gustong lumago sa pananampalataya sa Panginoong Jesu-Cristo at doon sa kasalukuyang nagsisilago. Ang layunin nito ay ang pagkakaroon ng makadiyos na pamumuhay ang bawat isa kaalinsabay ng pagkakaroon ng kaalaman sa Bibliya. Kung ating pagkukumparahin, sa konteksto ng isang silid aralan, ang pagkakaroon ng kaalaman o ang pagkakatuto ng layunin. Ngunit sa konteksto ng pagdidisipulo, ang mahalaga ay ang pagkakaroon ng prinsipyo, *values*, *vision*, at mga layunin kaalinsabay ng pagkakaroon ng kaalaman. Sa madaling salita, sa pagtuturo malalaman natin na si Hesus ang Panginoon, ngunit sa pagdidisipulo, ating mararanasan ang pagiging Panginoon Niya sa ating buhay.

-9-

Sa ganitong paraan, ang buhay ay ating naibabahagi sa iba. Kasabay nito ay ang paglago ng isat-isa. Ang mga *vision* at ministeryo ay ibinabahagi at itinuturo. Dahil dito, lalong tumitibay ang pag-asa at pagtitiwala natin kay Hesu-Kristo at magkakaroon tayo ng bunga. Kung ating pag-aralang mabuti, nakapaloob sa pagdidisipulo ang mga sumusunod: pangangalaga, ebanghelismo, pagtatayo ng simbahan, panalangin, pagsamba, mga isyu ng hustisya at kapayapaan.

Tamang Panahon Upang Ilahad Ang Iyong Mga Pananaw

Ang mga namumuno ay kailangang may mga pananaw (*vision*) para sa hinaharap. Dapat nilang makita ang hinaharap ng ministeryo at ang kapana-panabik na mga posibilidad nito. Subalit kadalasan, nahihirapan ang mga nakakakita ng pangitain (*vision*) sapagkat madaling makalimot ang kanyang mga disipulo kung ano ang hinaharap ng kanilang ginagawa. Kung kaya muli at muli niya itong inuulit sa kanila. Ang Encounters ay makakatulong sa pagpapaalaala ng mga pangako ng Panginoon sa ministeryong iyong ginagawa.

Isang Aral Mula Sa Bote Ng Coca-Cola

Isa sa ilustrasyon na maaring makatulong sa atin upang maunawaan ang prinsipyo ng paghubog sa mga disipulo ay ang inuming Coca-Cola. Ang Coca-Cola ay napakasarap inumin lalo na kung ito ay malamig at kung tayo ay nasa mainit na lugar katulad ng Pilipinas. Ang pag-inom ng Coca-Cola ay isang maginhawang karanasan sa sinumang nauuhaw. Ngunit kung ang Coca-Cola na iinumina natin ay walang takip sa loob ng dalawa o tatlong araw, ano kaya ang lasa nito? Ito kaya ay maiinom natin katulad noong bagong bukas? Ito kaya ay makapagbibigay ng ginhawa sa katawang pagod at naiinitan? Hindi! Sapagkat ang Coca-Colang naiwang bukas sa loob ng isa o dalawang araw ay wala nang lasa. Kalugin mo man ito ay hindi na bubula. Dahil lumipas na ang espirito nito.

Ganyan din sa paghubog ng mga disipulo. Kung walang pagbabago sa ating sarili, kung walang makikitang mabuting halimbawa sa atin ang mga tao, wala rin epekto ang ating pagsasanay sa kanila. Sapagkat ang hinahanap ng mga tao sa kanilang pinuno ay yung mga bagay na nagbibigay patunay sa ating sinasalita. Ang buhay natin ay isang mabisang patotoo. Tayo ay parang Coca-Cola, kung napabayaang nabuyangyang,

-10-

walang maghahangad na inumin ang Coca-Cola. Ngunit kung ito ay may takip pag-aagawan pa ito. Ang buhay natin ay magkakaroon lamang ng epekto sa buhay ng kapwa tao kung tayo ay mayroong pagbabago, kung tayo ay puspos na ng pag-ibig sa halip na galit, pang-unawa, sa halip na pagmamayabang, pagkamababaang loob.

Ang Panahon at Pagpaparami

Ang bunga ng pagdidisipulo ay makikita matapos maglaan ng panahon sa pakikitungo mo sa iyong mga tinuturuan. Ang patotoo ng iyong buhay ay may malaking bahagi sa buhay ng iyong mga tinuturuan (samantalang ikaw ay patuloy na umaasa sa kapuspusan ng Espiritu Santo).

Hindi ito nakukuha sa apurahan. Ang prosesong ito ay kadalasang umaabot ng mahigit sa sampung lingo. Ngunit mas makasisiguro ka kung ito ay aabot ng anim na buwan hanggang sa dalawang taon. Napatunayan na ang siyam na buwan ay sapat upang

magkaroon ng bunga ang iyong mga tinuturuan. Sa oras na umabot sa ikalimang bahagi ay marapat lamang na isipin na nila kung sino ang mga taong kanilang tuturuan para sa kanilang sariling grupo kung saan ay magagamit nila ang kanilang natutuhan sa Paghubog ng Disipulo.

Ang ibig sabihin nito ay kailangang makipagkita ka sa iyong mga disipulo upang sila ay hikayain at tulungan sa kanilang pagtuturo sa kanilang mga disipulo. Kadalasan, sa oras na umabot kayo sa Aralin Bilang 10 at natalakay na ninyo ang ilan sa mga *“Study the Scriptures” Bible Studies* (pp. 30-31), inaasahan na ang grupo ng iyong mga disipulo upang ikaw naman ay makapagsimula naman ng panibagong grupo na iyong tuturuan.

Mayroon din akong mga pagkakamali sa pagdidisipulo. Kung minsan, nagsisimula pa lamang o di kaya’y kung kailan matatapos na ang proseso ay kung kailan aalis o titigil ang aking tinuturuan. Ang iba naman kung minsan ay ayaw magturo o magdisipulo ng ibang tao. Ang mga karanasang ito ay naghahatid sa akin sa paanan ng Panginoon at muli akong napapaalalahanan na sa Kanya lamang ako dapat umasa sanhi ng aking kahinaan. Gayumpaman, ang mga tagumpay ay kadalasang mas matimbang kaysa pagkakamali. Ito ay tanda lamang na tayo ay patuloy na natututo.

-11-

Ang Panimulang ito ay dapat maging gabay sa mga babasa at gagamit ng librong ito at hindi bilang isang mabigat na kautusan. Ngunit may isang dapat tandaan sa pagdidisipulo: Dapat isalang-alang ang katanungang ito. Ang itinuro ko ba ay aking ipinapakita, inaasal, at ikinikilos na maaring ituro ko sa iba? Marami na tayong narinig na magagandang sermon, mga seminar at mga pagtitipon kung saan ay nagtuturo kung paano ang isang Kristiyano ay lalago sa pananampalataya at sa kaalaman ngunit ang mga ito ay hindi hinubog para madaling maipasa o maituro sa iba. Ang mahalaga ay mailipat natin sa iba ang ating nalalaman. Sa madaling salita, gawin natin itong simple.

Ang Dahilan Para Muling Magtipon

Sa dahilang ang paghubog sa disipulo ay nakabase sa mga bagay na nabanggit sa itaas, huwag hayaang maging katulad ito ng mga pagkakataon na nagaganap sa loob ng silid-aralan kung saan ay nasasayang ang oras. Gamitin ang bawat pagkakataon sa makabuluhang pagsasama at relasyon. Sa ganitong paraan, ang pagkakataong iyon na

kung kailan nagaganap ang pag-aaral sa paghubog sa disipulo ay siyang natatanging dahilan upang muling magtipon. Ang bawat kasama ay kasabay na umuunlad at lalago sa kaalaman at pananampalataya. Ipinapayo naming ang mga **Praktikal na Tulong sa Pag-aaral sa Pahina 19-20** ang siyang sasagot sa mga pangkaraniwang tanong at magiging gabay para sa mga nagsisimula pa lamang.

Sino ang aking maaring maging disipulo

Kadalasan ang tanong na unang sumasagi sa ating isipan ay: “Sino ang aking magiging disipulo?” May lima tayong maaring pagpipilian:

1. Mga Bagong Kristiyano.

Noong una, ang librong ito ay naisulat para sa mga bagong mananampalataya upang maibahagi kaagad nila sa kanilang mga kaibigan at pamilya ang kanilang bagong relasyon kay Hesu-Kristo. Ang layunin ng prosesong ito ay mabigyang kakayahan ang isang bagong Kristiyano na simulang turuan ang kanilang mga kaibigan at pamilya sa madaling panahon.

-12-

2. ‘Maiinit’ na Kristiyano

Kung walang malinaw na direksyon, mawawalan ng halaga ang pananampalataya ng mga bago at mainit na Kristiyano. Ang librong ito ay makakatulong sa kanila upang

magkaroon ng direksyon at layunin ang kanilang ministeryo.

3. ‘Kristiyanong Laon’

Makakatulong din ang Encounters sa mga matatandang Kristiyano upang magkaroon ng organisasyon o kaayusan ang kanilang kaalaman na kanilang ipapamahagi sa ibang tao – lalong lalo na sa mga bagong Kristiyano na kanilang ipinagdadasal. Ang mga aralin at mga hakbang na naglalaman sa librong ito ay makakapagbibigay ng kasabikan at posibleng pagkakaroon ng pagbabago sa mga gustong maglingkod sa Panginoon. Sa pag-aalaga ng disipulo, sabay na natututo at sabay na lalago ang disipulo at ang nagdidisipulo.

4. Magiging Kristiyano Pa Lamang

Ang librong ito ay makakatulong din sa mga hindi pa Kristiyano na gustong saliksikin ang pananampalatayang Kristiyano at ang pagiging Kristiyano. Kung ito ang kasalukuyang katayuan ng bumabasa nito, higit na makatutulong ang Mga Nilalaman sa pagbibigay ng gabay sa iyo upang iyong malaman kung anu-ano ang mga nilalaman ng librong ito. Ang mga pahina 22-23 ay makatutulong din.

5. Ang Ating Mga Anak

Mga tinedyer na ang aking mga anak nang sila ay aking yayaing kumain sa labas tuwing umaga bago ko sila ihatid sa eskwela. Ang mga pagkakataong iyon ay napakahalaga sa akin at sa kanila dahil iyon lamang ang pagkakataon na malalaman ko ang kalagayan ng kanilang pananampalataya. Sa aming mga pag-uusap tungkol sa kanilang mga kaibigan, pag-aaral, at mga kaklase ay aking isinisingit ang mga aralin sa librong ito. Nang magsimulang sumama sa amin ang kanilang kaibigang matalik ay lalong sumigla ang aming pag-uusap. Sa mga nakababatang anak na nasa elementarya pa lamang, ang minsan sa isang lingo na pagsama sa

kanila sa 'ice cream house' ay napaka-epektibo. Sa kalagayang ito, ipinapayo namin ang maiksi at mas maagang pamamaraan at paggamit ng mga ilustrasyon upang madaling maipahayag ang mga pangunahing katuruan.

PASASALAMAT

Mapapansin ng sinumang gagamit ng libro na ito na iilan lamang sa mga bahagi nito ang orihinal kong ideya. Ang aking asawa na si Nancy ang nagsimulang mag-ipon ng panimulang balangkas ng librong ito sa Ecuador, South America. Ginamit namin ang "Wheel Illustration" ng grupo ng Navigators upang alamin ang pangunahing tema ng librong ito. Hindi nagtagal, ginamit na rin namin ang ilustrasyon nina Dale Bishop at Keth Tungseth at idinagdag namin ang tinatawag na takip ng gulong (hub cap) na siyang nagpapakita sa Espiritu Santo. Maraming kasama namin sa ministryo at mga naging disipulo angtumulong sa amin sa pag-aayos ng librong ito. Dahil dito, nais naming pasalamat si Tim Ek sa pagtulong sa amin sa pagsulat ng *Stewardship Outline* (pahina 27). Lubos din ang aming pasalamat Kina Jerry at Vicky Love, mga kasama naming misyonero sa Mexico at pagtulong sa amin sa pagsubok at pag-aayos ng mga aralin at sa pagbuo ng mga karagdagang material na matatagpuan sa *Appendix* sa pahina 21-23.

Malaki rin ang utang na loob namin kay Carl Racine, isang misyonero sa Ecuador at Mexico sa kanyang mga suhestiyon at mga payo. Nagpapasalamat din kami sa mga suhestiyon at payo na ibinigay sa amin ni Keith Hamilton, misyonero at kasalukuyang pastor ng mga kabataan sa Mexico. Gayundin kay Bernardino B. Balabo, isang estudyante ng North Park Theological Seminary na siyang naging instrumento upang ang librong ito ay masulat sa salitang Tagalog.

Mula ng bumalik kami sa Estados Unidos, ako (Jerry) ay nagtuturo ng Evangelism, Church Growth and Discipleship sa North Park Theological Seminary at ang aking asawa na si Nancy ay siyang namamahala sa Latin American Ministries ng aming denominasyon. Sa ngayon ay patuloy pa rin kaming humuhubog

ng mga disipulo. Maraming lingo ang aming inilalaan para sa pag-alalay sa pagtuturo ng paghubog ng disipulo sa mga seminar ng mga pastor at mga mananampalataya sa

-14-

Estados Unidos, Canada, Asia, Europa, at Latin America. Ang mga suhestiyon, pananaw at ideya ng mga estudyante namin sa mga seminar na napulot nila sa aktwal na karanasan ay matatagpuan sa kasalukuyang edisyon ng Paghubog ng Disipulo. Binuo rin namin ang Gabay sa *Paghubog ng Disipulo* na maaring gamitin kasabay ng librong ito.

Chicago, Illinois
January 2003

Jerry at Nancy Reed

UNANG HAKBANG
Kaligtasan at ang Apat na Katiyakan

1. Kung may magtatanong sa iyo kung ano ang isang Kristiyano, ano ang iyong isasagot?

2. Ang kaligtasan ay nakakamit lamang sa pagtanggap kay Hesu-Kristo. Ang mga polyeto katulad ng *“The Four Spiritual Laws”* o *“Steps to Peace With God”* ay makatutulong sa atin na ipaliwanag sa iba kung paano nila matatanggap si Hesu-Kristo at kung paano sila mamumuhay bilang isang Kristiyano.

2.1 Ang pagiging Kristiyano ayon sa Libro ng mga Taga-Roma – *Ang Roman Road*.

- A. Ang problema ng tao – Kasalanan – **Roma 3:23**
- B. Resulta ng kasalanan at kalooban ng Diyos – **Roma 6:23**
- K. Probisyon ng Diyos para sa aking kasalanan – **Roma 5:8**
- D. Pananampalataya at pagsuko kay Hesus – **Roma 10:9**
- E. Ang tawag sa pagsunod – **Roma 12:1-2**

2.1 Ang kaligtasan ay isang handog at walang bayad – **Efeso 2:8-10**

2.2 Ang plano para sa kaligtasan – **Pahayag 3:20; Juan 1:12; Roma 10:9**

3. Ang apat na katiyakan

Karaniwang sinisiraan ng demonyo ang mga Kristiyano sa mga bahaging ito. Dahil doon, ating ipinagtatanggol ang ating sarili katulad ng ginawa ni Hesus. Matt. 4:4,7,10.

3.1 Ang katiyakan ng **kaligtasan**

1 Juan 5:11-12

3.2 Katiyakan ng ating **tagumpay laban sa mga tukso**

1 Corinto 10:13

3.3 Ang katiyakan ng **kapatawaran ng kasalanan**

1 Juan 1:9

3.4 Ang katiyakan ng **probisyon ng Diyos**

Juan 16:24

Hamon sa pag-aaral: Sauluhin ang Pahayag 3:20 at ang Juan 1:12. Sa mga susunod na linggo ay sasauluhin ang mga sumusunod na talata.

Roma 10:9	1 Juan 1:9	1 Corinto 10:13
1 Juan 5:11-12	Juan 16:24	

* Ang ibig sabihin ng kahon () ay takdang aralin.

IKALAWANG HAKBANG

Ang Basehan sa Paghubog ng Disipulo

Roma 1:11,12 *“Dahil sabik na akong makita kayo. Ibig kong mabigyan kayo ng pagpapalang espirituwal na makapagpapatibay sa inyo. Nais kong magtutulongan tayo sa pagpapalakas ng pananampalataya ng bawat isa.*

1. Ang paghubog ng Disipulo

- 1.1 A. Apat na salinlahi: ito ay isang modelo kung paano mapaparami ang mga alagad na ayon sa Biblia. Ang Madandang Balita ay ibinabahagi lamang sa ibang tao sa pamamagitan ng kwento o simpleng pakikipag-usap at ito ay naipasa rin sa ibang tao mula sa una hanggang sa ikaapat na salinlahi.

2 Timoteo 2:2

Unang henerasyon: **San Pablo**

Ikalawang henerasyon: **Timoteo**

Ikatlong henerasyon: **Mga lalaking tapat**

Ikaapat na henerasyon: **Ibang tao**

B. Ang paraan ng pagdidisipulo ayon sa Lumang Testamento –
Awit 78:5-6

1.2 Ilustrasyon ng dalawang dagat:

- A. **Ang Dagat na Patay** – Ay hindi nakapagbibigay buhay sa pagkat hindi ito nagbibigay, tanggap lamang itong tanggap ng tubig. (Katulad din ng mga Kristiyanong tanggap lang ng tanggap pero hindi naman nagbibigay o nagbabahagi ng Mabuting balita sa ibang tao.)
- B. **Ang Dagat ng Galilea:** Ay nagbibigay buhay sapagkat ang tubig ay nagmula sa kanya. (Ito ay katulad ng mga Kristiyanong nagbabahagi ng kanilang kaalaman tungkol sa Bibliya sa ibang tao.)

1.3 Mga Halimbawa:

- A. Ang pagbabahagi ni San Andres kay San Pedro (Simon) – **Juan 1:40-42**
- B. Sina Felipe at Nathanael – **Juan 1:43-45**
- K. Si Jesus at ang Kanyang mga disipulo – **Markos 3:14**. Pinili Niya ang labindalawa na makasama muna at pagkatapos saka Niya napag-atasan.
Impormasyon 10% ng pagtatangka na magdisipulo
Paghubog 90% ng pagtatangka na magdisipulo

- 2. Mga dapat sundin sa pagdidisipulo ayon sa aklat ni **San Lukas 14:25-33**. Ito ay pamilyar na paraan ng pagtuturo ng mga Hudyo. Ikumpara sa **Mateo 10:37-39; 15:3,4**
- 3. Anu-ano ang mga pribelehiyo ng pagiging disipulo ayon sa **Juan 15:7-16**?
- 4. Ang inilalahad natin ay mga pangunahing bagay na dapat nating malaman sa pagdidisipulo. Huwag mawawalan ng pag-asa kung hindi mo makita ang mga katangian ng isang disipulo sa pasimula pa lamang. Bawat –isa sa atin ay patuloy na matututo at uunlad sa pang-unawa.

4.1 Mga pangunahing katangian na nabubuo sa buhay ng isang disipulo.

- A. Matibay na desisyon – **1 Corinto 16: 1,14**
- B. Pagiging hinog sa Panginoon – **Efeso 4:14,15**
- K. Masipag. Pagkaroon ng pagnanasa na matuto at ipamuhay ang mga natutunan. – **1 Timoteo 4:15-16**
- D. Pagiging matapat. Pagkakaroon ng tiwala sa bawat isa. **1 Corinto 4:2; Mga Kasabihan 20:6; Mangangaral 5:4-6a**.
- E. Pagiging modelo. Pagiging isang mabuting huwaran sa kapwa. – **1 Timoteo 4:12**
- G. Huwag Magmadali. Paghahanda sa pangmatagalang paglilingkod. **1 Cor. 9:24,25**

4.2 Relasyon sa Kapwa

- A. Ang pagiging magkaibigan ay kinakailangang bigyan ng sapat na atensyon. – **Mga Kasabihan 17:17; Juan 15:12-14**
- B. Ang namumuno ay nakatuon sa paglilingkod. – **Marcos 10:43-45**. Ang bawat Kristiyano ay isang lingkod. Hindi ito isang patakaran ng kultura kundi isang modelo ni Cristo para sa atin.

- C. Ang pagsunod ay plano ng Diyos. **Efeso 5:21; 1 Pedro 5:5;** at pagkaisa ay resulta ng pagiging isa natin sa isang katawan **Efeso 4:16**
- D. Ang kapangyarihang espirituwal ay resulta ng ating paglilingkod sa bawat isa. Mapapansin natin kung paano si Tito ay isinugo ni San Pablo (**Tito 1:5**) upang gumanap na may kapangyarihan (**Tito 2:15**). Gayundin si San Pablo, ipinailalim din niya ang kanyang sarili sa kapangyarihan ng mga apostol (**Gawa 15:1-2; 16:4 at Galacia 2:9,10**) Kinikilala at sinusunod natin ang mga lingkod ng Diyos.

Hamon sa Pag-aaral:

Sauluhin 2 Timoteo 2:2

Hanapin ang ilan sa mga katangian ng isang disipulo:

Juan 13:34-35 _____

Juan 8:31 _____

Efeso 6:18 _____

1 Pedro 3:15 _____

Juan 15:8 _____

Markos 10:43-45 _____

Mga Gawa 1:8 _____

IKATLONG HAKBANG **Ang Ilustrasyon ng Gulong**

1. Sariling debosyon araw-araw.

- 1.1 Halimbawa ni Kristo – **Marcos 1:32-35**
- 1.2 Bilang simula, magdasal ng 7 minuto bawat araw:
 - 2 minuto magdasal, humingi ng pamumuno ng Diyos
 - 3 minuto basahin ang Biblia
 - 2 minuto magdasal na ipamuhay ang natutuhan

1.3 Mga kailangan: isang lugar, oras, isang plano at Biblia (lapis at papel)

2. Ang larawan ng gulong ay nagpapakita ng relasyon ng mga tema sa bawat hakbang na sumusunod dito sa mga hakbang sa Paghubog ng Disipulo.

- 2.1 **Cristo** – Ang gitna ng gulong, ang sentro ng ating buhay – **Filipos 2:9-11**.
- 2.2 **Espiritu Santo** – Ang Espiritu Santo ang nagsisilbing takip o balot na nakahakab sa sentro ng gulong na walang iba kundi si Cristo – **Efeso 5:18; Juan 16:13; Lukas 3:16**.
- 2.3 **Mga rayos na patayo** (Ang Diyos ay nangungusap sa atin sa pamamagitan ng kanyang salita at tayo naman ay nangungusap sa Diyos sa pamamagitan ng ating mga panalanganin)

Ang Salita – **Mga Awit 119:9,11; Mateo 4:4**
Ang Panalangin – **Filipos 4:6-7; Juan 15:7**

2.4 **Mga Rayos na paharang** – (Tayo ay patuloy na nakikipag-ugnayan sa mga kapwa nating Kristiyano at sa mga hindi Kristiyano sa pamamagitan ng ating patotoo).

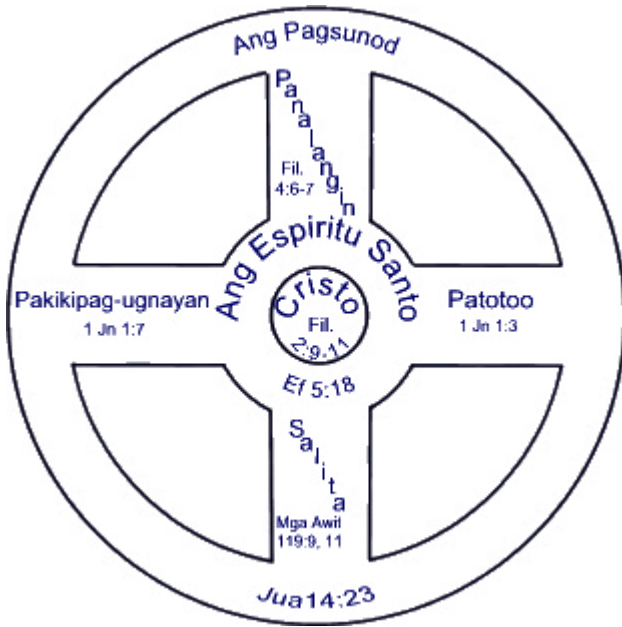
Pakikipag-ugnayan – **1 Juan 1:7**
Patotoo – **1 Juan 1:3**

2.5 Ang Pagsunod – **Juan 14:21; Lukas 6:46-49** – Ang goma o rim na sumasalo sa lahat.

Hamon sa pag-aaral:

Simulan ang pagkakaroon ng debosyon sa panalanganin.
Dalubhasain ang Juan 15:5 at ang mga parte ng gulong.

-
-

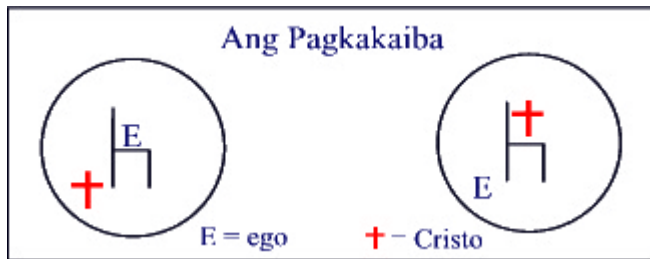
*Kinopyang may permiso sa libro ng “Navigators”.

IKAAPAT NA ARALIN
Si Kristo Ang Sentro
Ang Pagiging Panginoon Ni Kristo

1. Sinasabi ng Bibliya na si Kristo ang Panginoon.* Nais Niyang maging Panginoon ng bawat isang mananampalataya. Ang ibig sabihin ng **Panginoon** ay: *May-ari, Pinuno, Tagapamahala, Maestro, Hari, Punong Sinusunod, Boss, Amo*. Ang salitang ito ay nangangahulugan na ang pinatutungkulan ay: may mataas na posisyon o ranggo, makapangyarihan, may dakilang awtoridad, at maestro na sinusunod. Kung gayon, nararapat lamang na tayo ay sumunod sa tanong na inihahain sa **Lukas 6:46**.
2. Nararapat lamang na tayo ay magdesisyon na sumunod sa isang Panginoon o magsilbi sa isa't-isa. **Lukas 16:13**
3. Pumili ng dalawa o tatlong bagay na sa iyong palagay ay magiging mahirap sa iyo na sundin sa ilalim ng pamamahala ni Hesu-Kristo o magiging hadlang sa iyo upang tanggapin si Hesu-Kristo bilang Panginoon.
 - 3.1 Mga prayoridad – **Mateo 6:33**
 - 3.2 Mga ari-arian – damit, alahas, kotse, at iba pa – **Lukas 12:15**
 - 3.3 Katayuan sa buhay – **Mateo 20:26-28**
 - 3.4 Kapangyarihan – **I Pedro 5:5-6**
 - 3.5 Sobrang pagpapahalaga sa sarili – **Roma 12:3**
 - 3.6 Pamilya – **Lukas 14:26, Mateo 10:37**
 - 3.7 Mga bisyo – droga, alak – **Efeso 5:18**
 - 3.8 Paghahangad sa maraming bagay – **Markos 4:19**
 - 3.9 Sariling kapakanan – **Filipos 2:3-4**
 - 3.10 Pera, kwarta – **Eclesiastes 5:10,11; Mga Awit 62:10**
 - 3.11 Pangangalaunya – **I Corinto 6:18-20; Mateo 5:27-28**
 - 3.12 Pag-aalala – **Roma 8:28; Pilipos 4:6**
 - 3.13 Mabuting gawa – **Roma 4:4-5; Efeso 2:8-10**
 - 3.14 Ikasampung bahagi, pagnanakaw sa Diyos – **Malakias 3:8-10; II Corinto 8:1-5; 9:6-8**

**Sa Bagong Testamento, ang salitang Tagapagligtas ay ginamit ng 24 na beses at ang salitang Panginoon ay ginamit ng may 600 beses. Ito ay nagpapatunay lamang sa kahalagahan ng pagiging Panginoon ni Hesus sa bawat tao.*

- 3.15 Takot, pangamba – **II Timoteo 1:7; 1 Juan 4:4,18**
 - 3.16 Kaisipan – **Filipos 4:8; Colosas 3:2**
 - 3.17 Paghatol – **Mateo 7:1-3**
 - 3.18 Kapaitan, galit – **Hebreo 12:14,15**
 - 3.19 Panlalait – **Santiago 43:2; Mga Kasabihan 26:20-22**
 - 3.20 Inggit – **Mga Kasabihan 14:30; 1 Pedro 2:1**
 - 3.21 Masamang ugali – **Mga Ksabihan 16:32, 2 Timoteo 1:7**
 - 3.22 Iresponsable – **1 Corinto 4:2; Mateo 25:14-30**
 - 3.23 Pag-aalaga sa katawan – **1 Corinto 6:19-20**
 - 3.24 Pagsisinungaling – **Levitico 19:11, Efeso 4:25**
 - 3.25 Galit ng may paghihiganti – **Mga Kasabihan 10:12, 1 Pedro 3:9**
 - 3.26 Pagpapatawad – **Markos 11:25-26**
 - 3.27 At iba pa... (Halimbawa, rasismo, pagtatatay sa ibang tao, panloloko, pandaraya, pagsasamantala sa kapwa tao, pagpapabula kay Kristo).
4. Sa iyong isipan at sa iyong kalooban, kusang pumili ng mga bagay sa iyong buhay na gusto mong ihandog bilang sakripisyo o hain sa Panginoong Hesu-Kristo – **Roma 12:1-2**.

- 4.1 Isalang-alang mo ang paniniwalang pagbibigay ng lahat ng iyong karapatan sa Diyos. Kung iyong ipagkakatiwala ang iyong sarili sa Diyos, hindi ka Niya pababayaan, dahil hindi pinababayaan ng Diyos ang sarili Niyang mga lingkod. Wala nang dapat pang pagtaluhan, hindi na dapat idahilan ang ugali

ng kapwa na maghadlang sa atin sa pagsunod kay Kristo, hindi na dapat katakutan ang mga bagay na ginagawa ng ibang tao, sapagkat ang iyong atensyon ay nakatuon na kay Kristo.

- 4.2 Sa iyong palagay, ano ang mangyayari kung ipagkakatiwala mo ang lahat ng iyong ari-arian kay Kristo? **Genesis 22:1-18**
- Ano ang inialay ni Abraham sa Diyos?
 - Ano ang ginawa ng Diyos sa kanyang alay?
 - Maipagkakatiwala mo ba ang iyong sarili sa Diyos na Siya ang tagapamahala sa iyong buhay at mga ari-arian?
- 4.3 Italaga mo ang iyong sarili sa pagbibigay papuri at pasalamat sa Diyos anuman ang mangyari. **1 Tesalonika 5:18; Efeso 5:20.** Ito ang susi upang malaman natin kung tunay nga bang ipinagkakatiwala mo na ang iyong sarili sa Diyos.
- 4.4 Magpatuloy na humingi ng gabay sa Diyos araw-araw sa pamamagitan ng pananalangin. Ipagpatuloy angpagtitiwala sa Diyos . Ito ay isang relasyon na hindi natatapos sa loob ng maghapon. Ito ay patuloy. **Lukas 9:23**
- a. Kalimutan ang sarili
 - b. Pasanin ang sariling krus araw-araw
 - c. Sumunod kay Kristo

Hamon sa Pag-aaral: Memoryahin ang **Filipos 2:9-11**
Basahin ang libreta na may pamagat na “**Have you made the wonderful discovery of the Spirit-filled life?**”

*Ang ilustrasyon na ito ay ginaya sa nabanggit na libreta na inimprenta ng Campus Crusade for Christ, Inc. 1966.

IKALIMANG HAKBANG

Espiritu Santo

1. Sumasabaway mananampalataya ang Espiritu Santo.
 - 1.1 Tayo ay tinatakan na ng Espiritu Santo – **Efeso 1:13**
 - 1.2 Ang Espiritu Santo ang nagpatotoo sa ating espiritu – **Roma 8:16**
2. Mga patotoo ni Juan Bautista
 - 2.1 “Siya ang magbabautismo sa inyo sa Espiritu Santo at sa apoy.”- **Mateo 3:11**
 - 2.2 Ang katuparan ng pangako – **Mga Gawa 1:5; 2:4**
3. Mga turo ni Jesus.
 - 3.1 Ibinibigay ng Ama ang Espiritu Santo sa sinumang humihiling – **Lukas 11: 9-13**
 - 3.2 Mga simbolo ng Espiritu Santo: Tubig na buhay – **Juan 7:37-39**, tulad ng isang kalapati- **Mateo 3:13-17**; Tulad ng isang malakas na hangin. – **Mga Gawa 2:2**, Apoy – **Mga Gawa 2:3**.
 - 3.3 Mga gawa ng Espiritu Santo
 - A. Juan 14:16
 1. Tagapayo o katulong – na ipinadala ng Ama sa pangalan ni Jesus.
 2. Nagtuturo ng lahat na bagay
 3. Nagpapaalala ng mga ginawa ni Jesus-Cristo.
 - B. Juan 15:26-16:15
 1. Tagapayo o kaagapay – **Juan 15:26**
 2. Espiritu ng katotohanan
 3. Nagpapatunay sa mga ginagawa ni Hesus
 4. Nagpapatunay sa mga tao ng kanilang: **Juan 16:8**
 - kasalanan
 - katuwiran
 - kaparusahan
 5. Gumagabay sa mga tao sa mga lahat ng mga katotohanan – **Juan 16:13** – nagsasabi ng kanyang naririnig
 6. Nagsasabi ng bagay na darating
 7. Nagbibigay kaluwalhatian kay Kristo – **Juan 16:14**
 - D. **Mga Gawa 1:1-9** – nagbibigay kapangyarihan sa pagpapatoo ng mga tao – **Mga Gawa 1:8**
 - E. Nagpapatotoo sa mga salita ng Diyos - **Roma 15: 18, Hebreo 2:4**
4. Tinanggap ng mga Disipulo ang Espiritu Santo bago dumating ang araw ng Pentecostes – **Juan 20:22** – Ngunit sila ay napuspos Ng Espiritu noong araw ng Pentecostes.
5. Nagsasabi ang Bibliya na ang mga Tao ay napuspos ng Espiritu Santo- **Mga Gawa 1:8; Efeso 5:18**. At mga karanasan sa Espiritu Santo (**Mga Gawa 2:1-4**;

8:14-17; 9:17-18; 10:44-48; 19:1-6) Ikumpara ang **Mga Gawa 2: 1-4** – ito ay nagpapatunay lamang na patuloy na pakikipagrelasyon at karanasan sa Espiritu Santo.

6. Inuutos ni Jesus: “Mapuspus kayo sa Espiritu Santo” – **Efeso 5:18**

7. Sa pagkakataong ito, nabuo na natin ang sikulo kung saan tayo nagsisimula **(3.2.)** – **Lukas 11:13** Ipinagkaloob lamang ng Ama ang Espiritu Santo sa mga taong humiling na sila ay mapuspus ng Espiritu Santo. Kaya, dapat nating hihingin sa ama at tanggapin sa pamamagitan pananampalataya. **Galacia 3:3-5**

8. Ang Espiritu Santo at mga tao.

8.1 Ang banal na Espiritu ang dapat humawak sa ating buhay – **Efeso 5:18**
Kasama sa paghawak na ito ng Espiritu sa ating katawan, kaluluwa, at espiritu **(1 Tesaloneka 5:23)**

A. Ang ating Espiritu ang binibigyang buhay na Banal na Espiritu – **Roma 8:10,16**

B. Ang ating katawan pisikal na bahagi – **Roma 12:1; 1 Corinto 9:27**

C. Ang ating kaluluwa ay sumasakop sa ating kaisipan – **Roma 12:2**

8.2 Binibigyan tayo ng Espiritu Santo ng kanyang mga kaloob ayon sa Kanyang kalooban at ayon sa Kanyang mga plano para sa bawat isa sa atin. Karaniwang ito ay ibinibigay. Sa atin para sa pagpapala sa kapwa natin – **Roma 12:4-8; 1 Corinto 12:1-11; Efeso 4:11; at 1 Pedro 4:10-11**

8.3 Ang tao ay laging nahaharap sa mga pakikibakang espiritwal **(2 Corinto 10:3-5)**

A. Laban sa mundo – **1 Juan 2: 15-21; Juan 16:33**

B. Laban sa Laman (Human Nature) – **Galacia 5: 16-17; Roma 8:9,13**

C. Laban sa demonyo – **1 Peter 5:7-9; Efeso 6: 10-13**

8.4 Ang Espiritu Santo ang namamahala sa atin. Dapat tayong mamuhay ayon sa Espiritu – **Galacia 5:16-17, 18, 25**. Mamumuhay tayo ayon sa Espiritu Santo sa pananampalata sa pamamagitan ng:

A. Pagtanggap sa Espiritu Santo sa pamamagitan ng pananampalataya (tingnan sa # 7)

B. Pagsunod sa Diyos – **Hebreo 12:9, Santiago 4:7; Galacia 2:20; Zacarias 1:3**

C. Paglalalahad ng ating mga inaalala at mga takot sa Kanya – **1 Pedro 5:7**

D. Pag-iwas sa demonyo ay pagpapalayas dito – **Santiago 4: 7,8; Mateo 16:23; Efeso 4:267; 6:11; 1 Pedro 5: 8-9; Pahayag 12:11**

E. Pagkakaroon ng mga bunga ayon sa Espiritu – **Galacia 5:22 –23**

F. Pagsupil sa mga kasalanang ugali natin at mga makalupang paghahangad- **Galacia 5:22-23**

Hamon ng Pag-aaral:

Memoryahin: **Efeso 5:18**

Roma 8:16

Balik Aral :

“Have you made a Wonderful Discovery of the Spirit Filled Life?”

IKA-ANIM NA HAKBANG -26-
Ang Salita ng Diyos

1. Bakit ang Biblia ang ating ginagamit bilang basehan ng ating pamumuhay Kristiyano? **1Timoteo 3:16; 2Pedro 1:20 –21**

2. Para sa ating mga Kristiano, ang Bibliya ay:
 - 2.1 Ang walang katapusang salita ng Diyos.
 - A. Ito ay nagmula sa Dios sa pamamagitan ng Espiritu Santo – **2 Pedro 1:20 –21**
 - B. Ito ay mananatili magpawalang hanggan – **1 Pedro 1:23-25**
 - 2.2 Pagkaing espirituwal – **Jeremias 15:16; Mateo 4:4**
 - A. Ang ating katawang lupa ay nangangailangan ng pagkain tulad ng hamburger o pandesal, ang ating kaluluwa ay kailangang pagyamanin sa pamamagitan ng pag-aaral, at ang ating Espiritu ang nangangailangan ng pagyayamang ipinagkaloob ng Salita ng Diyos- **Hebreo 5:12-14**
 - B. Ang salitang “gatas” ay nararapat pakanaisin at hanap-hanapin- **1Pedro 1:25 –2:2**
 - 2.3 Ang ating pangunahing sandata – **Efeso 6: 12-17**
 - A. Ito ang ginamit na panlaban ni Jesus kay Satanas – **Mateo 4:4,7,10**
 - B. Ito ang tabak ng Espiritu Santo –**Efeso 6:17**
 - C. Ito ay makapangyarihang kumilos sa buhay ng isang tao – **Hebreo 4:12**
 - 2.4 Ito ang nagsisilbing ilaw ng ating daan – **Mga Awit 119:105**
 - A. Itinuturo nito kung paano tayo makakalapit sa Dios
 1. Sa pamamagitan ni Hesus para sa ating kaligtasan – **Juan 14:6**
 2. Nagbibigay sa atin ng lakas na loob kay Jesus bilang ating punong Saserdote – **Hebreo 4:14,16**
 3. Sa pamamagitan ng pangalan ni Hesus kung tayo ay nagdadasal – **Juan 14:13, 14**
 - B. Ipinakikita nito ang mga layunin at mga plano ng Diyos:
 1. Ang dakilang pagsugo ng Diyos – **Juan 3:16; Mateo 28: 18-20**
 2. Ang pagkalinga ng Diyos sa lahat na nilalang – **Genesis 1:26** (tingnan sa P. 27 para sa implikasyon ng **Genesis 1:26**)
 3. Ang batas ng pag-ibig – **Mateo 5: 43-47; Juan 13:34-35; 1 Corinto 13:4-8**

3. Ano ang nagagawa ng Bibliya para sa mga Kristiyano?
 - 3.1 Inilalahad nito ang laman ng ating puso – Hebreo 4:12
 - 3.2 Binibigyan tayo ng proteksyon laban sa mga kasal-anan- Mga **Awit 119:11** (kung kinakailangan, magsanay sa Eskriturang sumusunod – **Deuteronomio 6:6; Mga kasabihan 7:1-3**)
 - 3.3 Nagbibigay ng pag-uunawa sa atin – **Mga Awit 19:7; 2Timoteo 3:15**
 - 3.4 Nagbibigay ng ligaya sa puso – **Mga Awit 19:8, Jeremias 15:16**
 - 3.5 “Nagsisilbi” sa: pagtuturo ng katotohanan, sa pagsaway, pagtutuwid ng mga maling gawain at sa pagsasanay sa kabanalan – **2 Timoteo 3:16 –17**

- 3.6 Sinisiguro o binibigyang katiyakan para sa atin ang mga sumusunod:
- A. Kapatawaran sa kasalanan – **1 Juan 1:9; Mga Gawa 26:18**
 - B. Bagong buhay – **2 Corinto 5:17; 11 Pedro 1:4**
 - C. Paggabay sa Panginoon – **Mga Awit 32:8; Mga Gawa 16: 6-10**
 - D. Ang presensya ng Panginoon – **Mateo 20:20**
 - E. Tagumpay laban sa kasalanan – **1 Corinto 10:13**
 - F. Pagkakaloob ng ating mga kailangan – **Juan 16: 24; Filipos 4:19**
 - G. Buhay na walang hanggan- **1 Juan 5:11, 12; Juan 5:24**
 - H. Muling pagbabalik ni Hesus – **1 Corinto 15:52; 1 Tesalonika 4:16,17**
4. Limang paraan na ating magagawa upang mas lumawak ang ating kaalaman sa Salita ng Diyos at upang ating magamit ito sa pang-araw-araw na buhay.

- Ang ilustrasyon na ito ay kinopya mula sa aklat na may pamagat na: “The Navigator” Ito ay ginamit na may permiso mula sa manunulat ng nasasabing aklat.

Hamon ng Pag-aaral:

Kabisahin ang libro ng Bibliya

Kabisahin ang **Mga Awit 119:9,11**

Kabisahing Ilustrasyon ang mga kamay

IKAPITONG HAKBANG

Panalangin

Ang pagdarasal ay pakikipag-usap sa Diyos. Ibig sabihin, sinasabi natin sa Dios ang ating mga kahilingan habang siya naman ay nakikinig, sa ganong paraan ay nakikinig naman tayo sa kanyang mga kasagutan.

1. Mga nilalaman ng dasal.
Ang ating gagamitin ay ang **“cats”**
 - 1.1 Confession (kumpisal) – **1Juan 1:9; Mga Awit 66:18; Mga Kasabihan 28:13**
 - 1.2 Adoration (Pagpupuri sa Diyos) **Mga Awit 86a:12; Hebreo 13:15**
 - 1.3 Thanksgiving (Pasasalamat) – **Efeso 5:20; 1TesaloniKa 5:18; Filipos 4:6,7**
 - 1.4 Supplication (Pagsasabi ng mga kahilingan)
 - A. Para sa kapwa –(Intercession) – **Colosas 4:12; Efeso 6:18-19**
(Ang hindi magdarasal para sa kapwa Kristiyano ay kasalanan – **1 Samuel 12:23**)
 - B. Para sa pagkakaroon ng mga mangagawa – **Mateo 9:37**
 - C. Para sa ating sarili (Petition) **Mateo 6:11; 7:7-8.**
2. Bakit kailangan nating magdasal?
 - 2.1 Ipinag-utos ito ng Diyos – **Lukas 18:1-7**; Patuloy na manalangin – **1 Tesalonika 5:17**, at dahil sa kailangan din natin ito – **Filipos 4:6-7**
 - 2.2 Ito ang pinakitang halimbawa ni Jesus – **Markos 1:35** “...Nagunta kami sa isang lugar at nagdarasal”
 - 2.3 Ganito din ang ipinakitang halimbawa ni San Pablo “palaging magdasal” – **Colosas 1:3; 1 Tesalonika 3:10** “Sundin ninyo ang aking halimbawa tulad ng aking pagsunod sa halimbawa ni Kristo – **1 Corinto 11:1**
 - 2.4 Dahil sa pakikipaglaban nating espiritwal. Sa pamamagitan ng panalangin ay nagtatagumpay tayo laban sa kapangyarihan ng demonyo.-**Efeso 6:12, 13, 18**
3. Ano ang hadlang sa ating mga dasal?
 - 3.1 Kasalanan – **Isaias 59: 1,2**
 - 3.2 Alinlangan – **Santiago 1:6; Markos 11:24**
 - 3.3 Mga motibo natin – **Santiago 4:3**
 - 3.4 Relasyon sa pamilya – **1Pedro 3:7**
 - 3.5 Hindi pagpapatawad – **Markos 11:25-26; Mateo 6:15**
 - 3.6 Sariling kapakanan – **1Pedro 5:5**
 - 3.7 Kapangyarihang espiritwal, Satanas – **Efeso 6:12; Daniel 10:2, 12-14**
4. Paano magiging mas epektibo ang ating mga dasal?
 - 4.1 Sundin ang kanyang mga utos at gawin ang kalugod-lugod sa Kanya – **1Juan 3:22**
 - 4.2 Humiling ayon sa kagustuhan ng Dios – **1Juan 5:13**
 - 4.3 Humiling ng may pananampalataya – **Mateo 21:22**
 - 4.4 Pagsasa-puso sa salita ng Dios at ng aral ni Hesus – **Juan 12:7**
 - 4.5 Pagpapatawad – **Markos 11:25**
 - 4.6 Maging mapagkumbaba – **1 Pedro 5:5**
 - 4.7 Humiling ng eksakto- **Markos 10:51**

5. Ano ang mga resulta ng dasal?
- 5.1 Kapuspusan sa Espiritu Santo-**Lukas 11:9,13**
 - 5.2 Kapayapaan – **Filipos 4: 6-7**
 - 5.3 Kaligayahan – **Juan 16:24**
 - 5.4 Pagmamahal – **1Pedro 5:7**
 - 5.5 Talino – **Santiago 1:5**
 - 5.6 Kagalingan ng sakit – **Juan 5:13-15**
 - 5.7 Pag-unlad ng pananampalataya (tulad ni Abraham) – **Genesis 18:16-33**
 - 5.8 Pagbabalik loob ng mga tao sa Diyos – **11Cronica 7:14**
6. Maramihang panalangin – **Mga Gawa 2:42; 4:31; Mateo 18:19-20**

Hamon sa pag-aaral:

- Kabisahin ang **Filipos 4:6-7**
- Gumawa ng listahan ng mga ipinagdadadal araw-araw at gamitin sa pagdarasal.
- Magsimulang magbasa ng Mga Awitin, o kayay mga himno at gumawa ng listahan ng mga katangian ng Diyos na magagamit sa pagdarasal

Pagsasanay:

Lagi bang “**OO**” ang sagot ng Diyos sa ating mga panalangin? Lagyan ng tsek ang mga represenyang ito at alamin kung paano sinasagot ng Diyos ang ating mga panalangin. Gumuhit mula sa isang represensya tungo sa tamang deskripsyon na naglalarawan sa panalanging sinasagot.

A. 1 Juan 5: 14-15	1. Sagot na nahuli –“Sandali”
B. 11Corinto 12:7-9	2. kakaibang kasagutan
C. Juan 11:1-44	3. Tamang kasagutan “Oo”
D. Mga Gawa 3:1-10	4. Baha-bahagdang sagot
E. Deuteronomio 7:22	5. Hindi sinasagot “Hindi”

A-3, B-5, C-1, D-2, E-4

IKA-WALONG HAKBANG

Ang ating pagsaksi Para sa Salita ng Diyos

1. Mga paraan ng Pagsaksi

- 1.1 Sa pamamagitan ng iyong buhay – **Santiago 1:22; Colosas 4:5,5; 1Pedro 3:16**. “*Kung anong klase ka na tao ang malinang kong maririnig, ngunit ang iyong mga sinasabi ay hindi ko marinig.*” –Emerson
- 1.2 Ang iyong mga salita – **1 Juan 1:3; 1 Pedro 3:15**
 - A. Tuwirang pagsaksi o pagpapatotoo – tulad ng paggamit ng “Four Spiritual Laws” – **2 Timoteo 1:8**
 - B. Hindi diretsahang pagpapatotoo – pagbibigay ng iyong mga karanasan tungkol sa kapangyarihan ng Diyos sa iyong buhay.
- 1.3 Ang iyong pag-alala sa mga problema o pangangailangan ng iyong kaibigan – **Mga Gawa 28:8**

2. Sino ang responsible sa pagligtas ng mga tao? Tingnan sa appendix pahina 39-41)

- 2.1 Jesu-Cristo – **1 Timoteo 1:15**
 - 2.2 Tayo ay sugo ni Kristo – **2 Corinto 5:19,20**
 - 2.3 Ang Mabuting balita – ang kapangyarihan ng Diyos para sa kaligtasan natin – **Roma 1: 16; Ipaliwanag ang Mabuting Balita sa iyong sariling pananalita. – 1 Corinto 15:3,4.**
3. Ang halimbawa ng pagiging saksi: Si Felipe at ang Eunokong taga-Ethiopia – **Mga Gawa 8:35**
- 3.1 Nakipag-usap siya ng tuwiran – **Mga Gawa 8:35**
 - 3.2 Sa oras ng kanyang pagbabahagi ng Mabuting balita, ginamit ni Felipe ang Salita ng Diyos – **Mga Gawa 8:35**. Ang plano ng kaligtasan sa Bibliya ay tulongan tayo sa gayong paraan. (Ang nakatala sa ibaba ay katulad ng Roman Road sa Unang Hakbang):

Ang plano para sa kaligtasan:

- A. Lahat ay nagkasala – **Roma 3:23**
 - B. Kamatayan ang kabayaranng kasalanan – **Roma 6:23**
 - C. Si Kristo ay namatay para sa atin – **Roma 5:8**
 - D. Ang kaligtasan ay kaloob – **Efeso 2:8 –8-9**
 - E. Kailangang tanggapin mo ito – **Pahayag 3:20; Juan 1:12**
 - F. Kailangang tanggapin mo siya bilang Panginoon – **Roma 10:9**
 - G. Ang katiyakan ng kaligtasan - **1Juan 5:11,12**
- 3.3 Si Felipe ay handa at may karunungan sa salita ng Diyos – **1 Peter 3:15,16**
4. Personal na patotoo
- 4.1 Ano ang personal na patotoo? **1Juan 1:3; Mga Gawa 4:20**

4.2 Patotoo ni San Pablo – **Mga Gawa 26: 4-23; 22:1-21**. Ang patotoong ito ay maaaring hatiin sa tatlong bahagi

A. BC – Ano ang kanyang buhay bago makilala si Kristo – **Mga Gawa 26: 4-11**

B. MC – Sa Oras na makilala ni Pablo si Cristo – **Mga Gawa 26:12-18**

C. AC – Ano ang buhay ni San Pablo matapos makilala si Cristo – **Mga Gawa 26:19-23**

D.

5. Mga Kristianong nabubuhay na may pagkakaisa ... ito ay pinaka matibay na patotoo- **Juan 17:21, 23; 1 Corinto 12:20,25**

6. Ang ugat ng ating patotoo ay ating makikita sa mga huling salita ni Jesus na kilala sa tawag na Dakilang pagsugo – **Mateo 28:19-20**. Ang kahalagahan nito ay makikita kung ikukumpara sa kanyang mga pananalita at bilin sa kanyang disipulo – Mateo 4:19. Laging tandaan ang Kanyang utos na manalangin tayo palagi. – **Mateo 9:37-38**. Ang patotoo natin ay magsisimula sa bahay at ito ay magpapatuloy sa ating mga kapit bahay, hangang sa mga taong malayo sa atin. – **Mga Gawa 1:8**.

Hamon sa pag-aaral:

Sanayin ang **1 Juan 1:3**

Isulat ang iyong sariling patotoo at gamitin bilang modelo ang nakasulat sa 4.2

Pagsanayin din ang plano sa kaligtasan na nasa 3.2

Pag-aralan ang ilustrasyon tungkol sa tulay at maging handa sa pagtalakay.

IKA-SIYAM NA HAKBANG
Pakikipag-ugnayan, Pakikipag-kaibigan
(Fellowship)

1. Ang pakikipag-ugnayan o fellowship ay pagkakaisa ng mga kasapi ng grupo. Ang pakikipag-ugnayan ay ang pagbubuo ng pagkakaibigan, pagiging malapit sa isat-isa, pagkakaroon ng pagbabahagi ng mga personal na karanasan, gawain, at mga interes. Ang mga pagtitipon sa pananaw ng mga Kristiyano ay katulad na isang pamilya na namumuhay sa ilalim ng isang pinuno – na walang iba kundi si Kristo. Sinusunod natin si Kristo, sa pamamagitan ng pagmamahalan ng isat-isa, matutulungan at matututo ang isat-isa.
2. Basehan sa pagtitipon
 - 2.1 Ang mga pagtitipon ay nag-uugat sa sa ibat-ibang bagay:
 - A. Ang kagustuhan natin na mapabilang sa grupo
 - B. Pare-pareho ang mga interes
 - C. Para bigyan ng importansya ang ibang tao
 - D. Kasanayan
 - 2.2 Pagtitipong Kristiyano
 - A. Ayon sa pakikipag-isa natin sa Ama at sa Anak – 1 Juan 1:3
 - B. Nangangahulugan na lumakad tayo sa liwanag – 1 Juan 1:7
 - C. Manatili dahil si Kristo ay hindi nagbabago – Hebreo 13:8
 - D. Tayo ay nabilang sa bawat isa – Roma 12: 5
- 3:1 Apat na bagay na patuloy nilang ginagawa - **Mga Gawa 2: 42**
 - A. Pag-aaral o pakikinig na nga turo ng mga apostol
 - B. Pagtitipon o magandang pagsasamahan
 - C. Pagsasalo sa pagkain
 - D. Panalangin
- 3:2 “Magkaisang lubos at sama-sama kayong gumawa ng isang kaisipan sa layunin.” – **Filipos 2:1-2** Sa iyong sariling pananalita, paano mo ipapaliwanag ang mga katagang ito.
- 3:3 Ang mga kristiyano nagmamahal sa isat-isa – **1 Tesalonika 4: 9-10; 2 Tesalonika 1:3**
4. Bakit mahalaga ang magandang pagsasamahan (fellowship) sa mga Kristiyano?
 - 4:1 . Ito ay nagdudulot sa simbahan ng mga sumusunod:
 - A. Pagtanggap ng buong pag-ibig sa isat-isa
 - B. Pagmamahal at pagsuporta sa mga relasyon – Galacia 5:6; 6:2
 - C. Pagtutulungan – Mangangaral 4:9-10, 12; Galacia 6:10
 - D. Pagkaroon ng matyuridad – Efeso 4: 13 –16
 - E. Mas epiktibong panalangin – Mateo 18: 19, 20
 - F. Pagpapaalala at pagtuturo – Colosas 3: 16
 - G. Pagpapatibay ng relasyong pampamilya – Efeso 5: 21 – 6:4

- 4:2 Para sa mga hindi mananampalataya, ang magandang pagsasamahan (fellowship) ay:
- A. Nagpapatunay na tayo ay disipulo ni Kristo – Juan 13: 34-35
 - B. Nagpapakita ng ating pagkakaisa upang ang iba ay paniniwala na si Jesus ay sinugo para sa atin ng Diyos. – Juan 17: 21,23
 - C. Nagiging posible ang mga gawaing pang misyon at pagpapaliwanag ng salita ng Diyos – Roma 10:14-15

5. Ang Katawan ni Kristo – Roma 12; 1-8

- 5.1 Mga reponsibilidad ng bawat miyembro sa bawat isa. – Roma 12: 1-3
- A. Paghahanda sa sarili bilang buhay na hain o alay para sa Diyos. – Roma 12: 1
 - B. Magkaroon ng pagbabago.- Roma 12:2
 - C. Maging magpakumbaba – Roma 12:3

5.2 Mga responsibilidad ng mga kasapi ng katawan ni Kristo sa isat-isa

- A. Mahalin ang isat-isa – Juan 13: 34-35
- B. Ituwid ang isat-isa at magtulungan – Galacia 6:1-2
- C. Magpatawaran – Colosas 3:13
- D. Aliwin at palakasin ang isat-isa – 1 Tesalonika 5:11
- E. Paalalahanan at ingatan ang pananalig ng isat-isa – Hebreo 3: 12-14
- F. Sisiyatin ang isat-isa sa pagmamahal – Hebreo 10:24-25
- G. Magkumpisal sa isat-isa – Santiago 5:16

5:3 Mga katangian ng katawan ni Kristo – Roma 12: 4-4

- A. Maraming miyembro – Roma 12: 4
- B. Maraming kasapi pero iisang katawan – Roma 12:15; 1 Corinto 12:20
- C. Hindi pareho ang mga ginagampanang tungkulin – 1 Corinto 12: 7-11
- D. Ang lahat ay kasapi ng bawat isa – Roma 12: 5
- E. Dusa ng isa, dusa ng lahat – 1 Corinto 12:26

6. Ang mga Kristiyano ay may espesyal na relasyon sa Diyos. Sila ay mga...

- 6.1 Anak ng Diyos – Juan 1:12 at Kaibigan ng Diyos – Juan 15:5
- 6.2 Tagapagmana ng Diyos at kasamang tagapagmana ni Kristo – Roma 8:17
- 6.3 Kasapi ng pamilya ng Diyos – Efeso 2: 19
- 6.4 Pamilya ng mananampalataya – Galacia 6:10
- 6.5 Mga kapatid ni Hesu-Kristo – Hebreo 2: 11-14

Hamon sa pag-aaral:

Kasabihan – 1 Juan 1:7

Basahin ang 1 Corinto 12. Ayon sa versikulo 11-31, anu-ano ang mga natatanging katangian ng katawan ni Kristo?

IKA-SAMPUNG HAKBANG

Ang Masunuring Mananampalataya

1. Ang layunin ng buhay
 - 1.1 Maging kasing anyo ni Kristo – Roma 8: 29; 1 Juan 3:2
 - 1.2 Walang kapintasan sa harap ni Kristo – Colosas 1:28
 - 1.3 Magkaroon ng bunga – Juan 15:56

2. Ano ang pagiging masunurin na Kristiyano?
 - 2.1 Pagtupad sa utos ni Kristo – Juan 14:15
 - 2.2 Paggawa sa mga gusto niya – Juan 15:14
 - 2.3 Pagsunod sa kagustuhan ng Ama – Mateo 7:21
 - 2.4 Pagsunod sa mga halimbawa sa Biblia
 - A. Kristo – Filipos 2:5-8
 - B. Mga Apostol – 1 Corinto 11:1 (Pablo)
 - C. Mga bayani ng pananampalataya – Hebreo 12:1
 - 2.5 Pag-ibig sa Diyos at sa kapwa tao
 - A. Ang bagong utos – magmahal tulad ng pagmamahal niya sa atin- Juan 13:34-35
 - B. Ang dalawang dakilang utos- Lukas 10:27
 1. Mahalin mo ang Diyos ng buong puso, kaluluwa, lakas at pag-iisip.
 2. Mahalin ang kapwa tulad ng pagmamahal mo sa iyong sarili.
 - 2.6 Pagsusupil sa sarili – Lukas 9:23
 - 2.7 Pagsunod sa dalawang kautusan
 - A. Ang pagbabahagi ng salita ng Diyos – Mateo 28:19-20
 - B. Pag-aalaga sa mga nilikha ng Diyos- Genesis 1:26 –28, 30

3. Mga bagay na ipinangako ng Diyos sa mga susunod sa kanya
 - 3.1 Pagpapala – Deuteronomio 28: 1-14; Josue 1:8
 - 3.2 Magiging kaibigan ng Diyos – Juan 15:14
 - 3.3 Mamahalin ng Diyos – Juan 14:21

4. Mga bagay na kapansin-pansin sa pagiging masunurin
 - 4.1 Ang pagiging masunurin ay higit sa mga ritwal – 1 Samuel 15:22; Isaias 1:11-17
 - 4.2 May mga bagay na magiging hadlang sa pagsunod kay Kristo. (Pahina 23)
 - 4.3 Hiniling ni Kristo ang buo at madaliang pagsunod.
 - A. “Bakit mo ako tinatawag na Panginoon...” - Lukas 6:46
 - B. Walang makapaglilingkod sa dalawang Panginoon – Lukas 16:13
 - 4.4 Ang pagsunod ay nagmumula sa puso – Mga Kasabihan 4:23; Mga Awit 119: 10-11. Ito ay naaayon sa ating kagustuhan. Sa pagkakataong ito ... maaari kang magpasya na sumunod kay Kristo ng taos- puso. Ipinangako Niya na bibigyan ka Niya ng kapangyarihan na makapagpatuloy – Filipos 4:13;

- 4.5 Ang tao ay Ngigiging masunurin lamang sa tulong ng Diyos – Filipos 1:5; 2:23 – “ Siya ang nagbibigay ng pagnanais at kakayahang makasunod sa kanya.
 - 4.6 Ang pagsunod sa kalooban ng Diyos ay maaaring maghatid sa atin tungo sa pag-uusig sa mga pagdudusa. – 1Timoteo 3:12; Pedro 4:12-16; Bilang huwaran, si Abraham ay sumunod sa Diyos ngunit nahirapa siya at pinagtatawanan ng mga tao- Hebreo 11:8-10
5. Kailangang maging masunurin tayo habang buhay.
- 5.1 Sino man ang may paniwala sa kanyang sarili na mas magaling siya kaysa iba ay isang mangmang. – 1 Corinto 10:12.
 - 5.2 Kahalagahan ng pagiging matapat – “Kung ikaw ay nangako sa Diyos, siguraduhing ito at iyong tutuparin .” – Mangangaral 5:4-5
 - 5.3 Ang maliliit na bagay ay mahalaga – Mateo 25:21; Santiago 3;3-5; Awit ni Solomon 2;15 (Tandaan: Ang mga maliliit na lubo ang kadalasang nakakapaso sa ubasan ng hindi namamalayan na siyang sumisira sa mga sanga ng mga ubas hanggang sa maputol kaya namamatay ng mga puno ng ubas, Ganyan din sa atin, ang maliliit na kasalanan ang kadalasang nakakasira sa atin at hindi mapapansin.)
 - 5.4 Dapat nating tingnan ang mga bagay tulad ng pagtingin natin sa mga bagay na pangwalang hanggan.
 - A. Ang panahon ay patuloy na lumilipas. Malapit na ang katapusan – Juan 9:4
 - B. Hindi magtatagal si Kristo ay muli Siyang babalik – 1 Tesalonika 3:12 – 13 – “ Maging handa at karapat-dapat sa pagdating Kristo.”

Hamon sa pag-aaral:

Sauluhin ang Juan 14 :21

APENDICE

PRAKTIKAL NA TULONG SA PAGSASANAY SA MGA DISIPULO

1. Tiyakin kung saan magsisimula: Maaari mong gamitin ang Aralin Bilang Isa o sa mga “Optional Starting Points” na matatagpuan sa pahina 22 at 23 sa pagsisimula. Kung minsan ay maari ka ring magsimula sa pamamagitan ng panalangin, pagpapatotoo, o kaya ay sa pagkikipagkwentuhan. Depende sa iyong sitwasyon. Kaya, dapat lagi kang handa anumang oras.
2. Makipagkita sa iyong tinuturuan minsan sa isang Linggo.
3. Laging ihanda ang mga gamit (tulad ng mga aralin, mga card para sulatan ng mga versikulo at iba pang tracts.)
4. Sa kabuuan, huwag mong hihintayin na lapitan ka ng mga tao. Ikaw mismo ang lumapit sa kanila. Kung marami ang iyong tinuturuan, piliin mo kung sino sa iyong palagay ang mahihirapan na pag-aaral.
5. Ibigay ang mga “Hakbang” ng mga aralin. Isa-isahin lamang ang pagbibigay.
6. Gumawa ng paraan upang ipaalam kung mayroong hindi makakadalo.
7. Hangagat maari, sa isang lamesa magsagawa ng pagtitipon at pag-aaral. (Iwasan ang sestima ng mga silid aralan kung saan ang mga guro ay nakatayo at ang mga estudyante ay nakaupo habang nakikinig. Ang pagdidisipulo ay hindi isang classroom encounter, ito ay pagbabahagi ng relasyon at mga kaalaman.)
8. Hanggat maaari, magtipon lamang sa loob ng isang oras o hanggang isa’t kalahating oras.
9. Hayaang magsalita ang iba, at ibahagi ang kanilang kuro-kuro.
10. Ang mga babae ay makikipagtipon sa kapwa babae at ang mga lalaki ay sa kapwa lalaki.
11. Kung may dalawa o higit pang kasapi sa grupo at may hindi nakadalo sa sinundang pagtitipon, hayaan ang isa sa grupo ang maghalad ng pinag-aralan noong nakaraang pagtitipon.
12. Huwag sayangin ang mga pagkakataon. Maging tuwid sa layunin. Ito ang dahilan kung bakit ang mga aralin ay nagsisimula sa Pahayag 3:20 at sa Roma 10:9. Tiyaking makilala nila ang Panginoon.
13. Huwag ipagpilitan ang mga Hakbang o Aralin, hayaan ang Espiritu Santo na kumilos sa buhay ng mga tinuturuan.
14. Huwag mag-apura. Bigyan ng panahon ang grupo. Hindi naman kinakailangang basahin ang lahat ng bersikulo na nakakatala. Pahalagahan ang mga pangangailangan at panahon ng mga tinuturuan upang higit nilang maunawaan ang mga aralin, hindi laman ng libro ang mahalaga kundi ang aplikasyon nito sa tunay na buhay.
15. Panatilihin na may mabuting relasyon sa mga tinuturuan, hindi lamang relasyon bilang guro at estudyante kundi bilang magkaibigan. Magsagawa ng mga kasama ang mga tinuturuan.
16. Pag-usapan ang mga problemang bumabagabag sa mga disipulo at ituro sa kanila ang daan tungo sa praktikal na solusyon. Kung may kritikal na problema sa pagkakataon ng pagtitipon, unahin munang pag-usapan ang problema saka na lang ituloy ang pag-aaral kung may oras pa. Huwag mag-alangang humingi ng tulong sa mga Kristiyanong iyong iginalang.
17. Ibahagi sa kanila ang iyong pangangailangan. (tayong lahat ay parehong meron)

18. Magbalik aral tuwing magtitipon. Hayaang ibahagi muli ng disipulo ang mga aralin sa iyo o sa ibang tao kung maaari.
19. Tandaan: ang mga impormasyon ay kinakailangan, ngunit ang layunin ay makapagporma ng disipulo para sa panginoon.
20. Ang mga oras na gugulin sa mga disipulo ay maaaring:
 - a. Personal na aplikasyon ng mga Salita ng Diyos na iyong ibinahagi.
 - b. Mga pagsasanay. (Mga hamon sa pag-aaral, at pagmememorya)
 - c. Sagutin ang mga problema na lalabas.
 - d. Mga panalangin.
 - e. Magpatuloy sa paggamit ng mga aralin.
21. Ipasulat sa mga disipulo ang mga versikulo sa mga card nila habang iyong idinidikta sa kanila.
22. Bago iwanan ang mga aralin, planuhin ang mga sumusunod sa pamamamagitan ng paglalagay ng mga tanda sa progress sheet.
23. Tandaan: ang pagiging aktibo sa ministryo ay nakapagbibigay ng direksyon sa lahat ng aktibo sa pagdidisipulo.

**MGA TANONG NA LAGING ITINATANONG TUNGKOL SA
PAGHUBOG NG DISIPULO:**

TANONG: Tama ba ang aking ginawa? Pagkaraan ng apat na buwan, nasa ikaapat na aralin pa rin ako. Parang napakaraming oras na ang nagugol ko sa isang bagay.

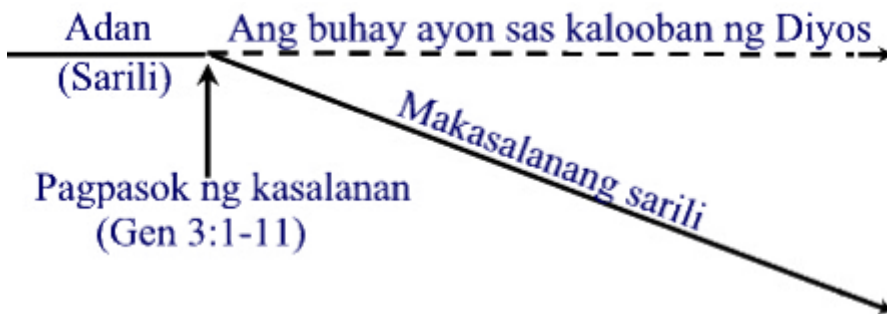
SAGOT: Tama ang iyong ginagawa. Walang limitasyon sa oras ang pagdidisipulo. Sa iba, maaaring mabilisan, pero sa iba naman, maaaring matagal. Huwag pag-uusapan ang mga bagay kung hindi mo dala ang mga aralin dahil yon ang dahilan kung bakit kayo nagkatipon. Huwag kang mag-alala, lahat tayo ay patuloy na matututo.

TANONG: Ngayon, ang mga miyembro na naman ng mga simbahan ang ating ididispulo, kailangan bang magkaroon ng komite para dito?

SAGOT: Ang pagsasanay ng disipulo ay naiibang programa. Ito ay ang pagbuo ng relasyon sa kapwa. Ang mga naunang salu-salo o kalahating araw na retreat ay mahalaga upang mahihikayat ang mga taong magkaroon sila ng pananaw upang ang lahat na tao ay maging disipulo.**RAKTIKAL NA TULONG**

ANG DIYOS, ANG BIBLIYA, AT ANG TAO

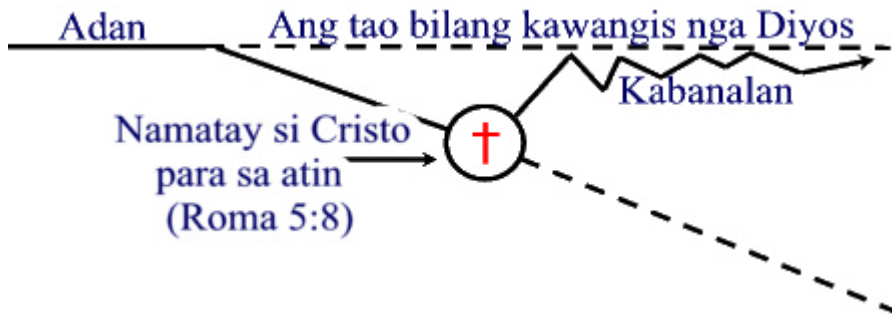
1. Ang Biblia: ang ating awtoridad, o pamantayan o batayan sa pananampalataya, doktrina at pag-uugali.
 - 1.1 Ang pinagmulan ng Bibliya (**2 Timoteo 3: 16, Pedro 1:21**)
 - 1.2 Ginamit ni Kristo ang mga Eskritura – Ang Lumang Tipan (**Lukas 24:27**)
2. Ang Bibliya ay nagtuturo na ang Diyos ay:
 - 2.1 Ang Manlilikha (**Genesis 1:1; Acts 17: 24-31**)
 - 2.2 Ang tagapagkaloob na kailangan natin – (**Genesis 22: 14; Juan 16: 24**)
 - 2.3 Ang Alpha at ang Omega (**Pahayag 1:8; 21:16; 22:13**)
 - 2.4 Ang “Ako ay Si Ako nga” (**Exodo 3:14; Juan 8:58**)
 - 2.5 Ang Diyos ng walang hanggang pag-ibig (**Jeremias 31:3**)
 - 2.6 Mapagpatawad na Diyos, at mu;ing pagkakasundo (**Nehemias 9:17; Jeremias 31:33,34**)
 - 2.7 Espiritu (**Juan 4: 24; 2 Corinto 3:17**)
 - 2.8 Ang Santisima Trinidad (**Genesis 1:26-27; Mateo 28:19; Juan 8:58; 1Pedro 1:1; Mga Gawa 5: 3-5; 2 Corinto 3: 17; Jeremias 31: 33, 34**)
 - 2.9 Matuwid (**Deuteronomio 32:4**)
3. Ang Biblia ay magtuturo na ako ay:
 - 3.1 Nilikha ng Diyos ng walang katulad (**Awit 139:13 –16**)
 - 3.2 Naligaw dahil na rin sa aking kagagawan (**Isaias 53:6**)
 - 3.3 Walang kakayahang makalapit sa Diyos (**Roma 3:23**)
 - 3.4 Isang indibidwal na may kalayaang pumili (**Roma 6:23**)
4. Ang Plano ng Diyos para sa Sankatauhan:

- 4.1 Ano ang nasa isip ng Diyos ng likhain ang tao (**Genesis 1:26 –27**)
 - 4.2 Nagbago ba ang plano ng Diyos sa mga taong nagkasala? (**Roma 8:29**)
5. Paano inihatid sa tao ang pag-asa – Nananatili ang Kanyang plano sa atin.
Kung hindi binago ng Diyos ang Kanyang plano sa tao, matapos na ang tao ay magkasala, anong pagbabago ang kinakailangang

gawin ng tao para siya ay makasalo ng Diyos sa plano. (**Juan 1:12-13; Colosas 2:13; 3:9-10**) Kinakailangang ang kalooban ng tao ang magbago.

5.2 Paano magkaroon ng buhay ang tao sa pamamagitan ni Kristo (**Pahayag 3:20, Juan 1:12; Roma 10:9**)

6. Ang plano ng Diyos para sa mga tagasunod ni Kristo:

6.1 Ang laging minimithi ng Diyos na mangyari sa atin ay makahalintulad tayo ni Jesu-Cristo. (**Roma 8:29; Galacia 4:19; Santiago 1:18; 1Juan 3:2**)

6.2 Paano tayo makakalahok sa proseso.

- A. Ang bawat tao ay nagtataglay ng anyo ng ating ninuno, na si Adan, ngunit may pagkakataon na makawangis ng Taong nagmula sa langit ayon sa plano ng Diyos. (**1Corinto 15:49**)
- B. Magpapatuloy ang pagbabagong ito kung tayo ay mananatili kay Hesu-Kristo (**2 Corinto 3:18; Roma 8:29**)
- C. Ano ang mangyayari sa atin sa hinaharap? (**1 Juan 3:2**)

7. Dalawang paraan kung paano mauunawaan ang kaligtasan:

7.1 Ang pangkaraniwang paraan ngunit hindi naman naaayon sa Biblia ang pang-uunawa na ang kaligtasan natin ay isang pag-iwas sa impyerno.

- A. Ngunit nasaan ang motibasyon natin para maabut natin ang kalagayan na ninanais ng Diyos para sa atin?
- B. Ang Diyos ba ay sumasatin para sa ating kabutihan o ang tao ay nabubuhay para sa Diyos? (**Colosas 1:15, 16; Efeso 1:5-6, 12**).

7.2 Ang pag-uunawa tungkol sa ating kaligtasan ay naayon sa Biblia base sa ating relasyon kay Hesus. Sa gayon tayo ay magkakaroon ng buhay na walang hanggan. (**Galacia 2:20**)

A. Nagbibigay sa atin ng pagnanais na maging kawangis ng Diyos (**Roma 8: 8-9; Filipos 2:3-15; 2 Corinto 5: 17**).

- B. Nagkaroon tayo ng pagnanais at tumibay bilang kristiyano (**Roma 8:9-14; Galacia 4:19**).
- C. Tumutulong sa kapwa lalo na sa may malalim na problema o pangangailangan (**Filipos 4:12-13**)
- D. Inihatid tayo sa paggawa ng mabuti (**Efeso 2:10, Tito 8:3**).

8. Pag-unawa sa paglago (maturity) ng Kristiyano:

8.1 Ano ang nasa isip ni Pablo nang gawin niyang Disipulo si Timoteo? (2 Timoteo 2:2)

8.2 Maaari bang lumago ang pananampalataya ng isang tao kung walang magdidisipulo sa kanya? (1 Pedro 2:2)

8.3 Ano ang ating mapapala sa pagdidisipulo (Roma 1:11-12).

8.4 Ano ang ibig sabihin ng pagiging matured ng isang kristiyano (Efeso 4:13)

8.5 Ilan sa mga layunin ng mga Kristiyano:

A. Maging katulad ni Kristo (Roma 8:29; 2 Corinto 3:18)

B. Maging matapat kay Kristo (1Corinto 4:2)

8.6 Maging modelo sa kapwa (Efeso 4:13)

Hamon sa Pag-aaral:

Roma 8:9

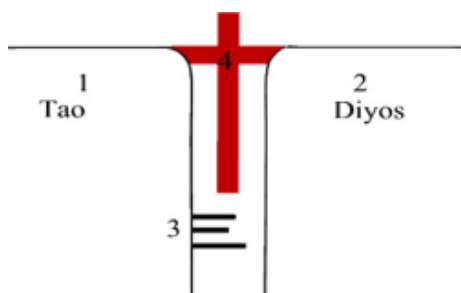

ANG ILUSTRASYON NG TULAY

Nilikha ng Diyos ang Tao upang magkaroon siya ng direkta at personal na relasyon sa kanila. Ang relasyon na ito ay sinira ng kasalanan. Ngayon, ang Diyos at ang tao ay nagkahiwalay.

1. Ang tunay na kalagayan ng tao.
 - 1.1 Lahat ay nagkasala – Roma 3:23
 - 1.2 Ang bunga ng kasalanan – Roma 6:23
 - 1.3 Magkakaroon ng paghatol – Hebreo 9:27
2. Ibig ng Diyos na magkaroon ng relasyon sa tao.
 - 2.1 Gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa sanlibutan kung kaya't ipinagkaloob niya rito ang kanyang anak. – Juan 3:16
 - 2.2 Gusto Niyang bigyan tayo ng buhay na walang hanggan – Juan 10:10
 - 2.3 Minahal Niya tayo kahit na tayo ay hindi karapat dapat na mahalín – Roma 5:8
3. Pinipilit naman ng tao maabot ang Diyos sa pamamagitan ng kanilang relihiyon, pilosopiya, mabubuting gawa, at iba pa. Ang mga ito ay inilalarawan ng maliit na tulay sa ibaba. – Efeso 2:8-9; Mga Kasabihan 14:12.
4. Ngunit ang Diyos ay naghahanda ng tanging daan na maaari nating daanan patungo sa Kanya – iyon ay sa pamamagitan ni Jesu Cristo na namatay sa Krus upang maliligtas tayo sa ating mga kasalanan. **Juan 14:16; 1 Pedro 3:18.**
5. Kailangang tanggapin natin si Jesu Cristo bilang Panginoon at tagapagligtas. Tanungin ang mga tinuturuan kung may hadlang sa kanila para tanggapin si Jesu Kristo, at hintayin ang kasagutan. Kung sasagot siya ng “wala” hihikayatin mo ang taong manalangin sa kanyang sarili o susunod sa iyo sa iyong panalangin. Maaari mo siyang bigyan ng mapag-aralan niya sa bahay, ayon sa itinuro mo sa kanya. Ipapaalam mo sa kanila na malaking kasiyahan sa iyo ang malaman ang kanilang mga katanungan. Matapos nilang tanggapin si Jesu-Kristo sa kanilang buhay, gamitin mo ang Aralin bilang isa para sa ikalalago ng kanilang pananampalataya.

Habang inilalahad mo sa kanila ang ilustrasyon ng tulay, isulat o kayay iguhit mo ito. Tandaan: Huwag isulat pati ang numero na nakalagay dito sa ilustrasyong ito. Iyan ay ang pagkakasunod ng mga puntos na iyong ipapaliwanag sa kanila. Pag-aralan at pagsanayan ang paglalalahad sa ilustrasyong ito.

**PROGRESS SHEETS
(TALAAN NG PAG-UNLAD)**

Pangalan ng Disipulo: (1) _____ (2) _____

(3) _____

Pagsisimula:

Maari kang magmula sa pahina 21: Ang Diyos ang Biblia at ang Tao

Pahina 39 1. _____ 3. _____ 5. _____ 7. _____
2. _____ 4. _____ 6. _____ 8. _____

Hamon sa pag-aaral: Roma 8:29

Unang Hakbang - Ang Maikling Plano ng Kaligtasan

Pahina 15 **Hamon sa Pag-aaral:** 1 Juan 5: 11-12
1. _____ Pahayag 3:20 1 Corinto 10:13
2. _____ Juan 1:12 1 Juan 1:9
3. _____ Roma 10:9 Juan 16:24

Ikalawang Hakbang Ang Basehan Ng Pagdidisipulo

Pahina 16:

1.1. _____ Pahina 17 2. _____ 4.1 _____ 2 Tim. 2:2
1.2 _____ 3. _____ P.18 4.2 _____
1.3 _____ 4. _____ Mga katangian

Ikatlong Hakbang: Ang Ilustrasyon Ng Gulong

Pahina 19: 1. _____ Oras ng debosyon
2. _____ Juan 15:5
Pahina 20: Ang Gulong

Ika-apat na Hakbang: Ang Pagiging Panginoon Ni Kristo

(Si Cristo Ang Sentro)

Pahina 21 Filipos 2:9-11
1. _____ Pahina 224. _____ 4.3. _____
2. _____ 4.1 _____ 4.4. _____
3. _____ Pahina 23 4.2 _____ Basahin ang *tracts*

PAALALA:

*Ang tsek (/) ay magpapaalala sa iyo kung hanggang saan na ang iyong natapos.

** Ang kahon () ay magpapaalala sa iyo ng mga natapos sa pag-aaral. Lagyan ng tsek ang unang kahon kapag ibinigay ang hamon sa pag-aaral at ang pangalawa naman kapag nakumpleto ang hamon sa pag-aaral.

Ikalimang Hakbang: Ang Espiritu Santo

Pahina 24

1. _____	5. _____	8.2. _____	Efeso 5:18	☐
2. _____	Pp.25 6. _____	8.3 _____	Roma 8: 16	☐
3. _____	7. _____	8.4 _____		
4. _____	8.1. _____		Booklet review	☐

Ika-Anim na hakbang: Ang Salita Ng Diyos

Pahina 26

			Ilustrasyon ng kamay	☐
1. _____	2.3. _____	3.5 _____	Mga libro	☐
2.1 _____	2.4 _____	3.6 _____		
2.2 _____	3. _____	Pp 27 4. _____	Awit 119:9,11	☐

Ikapitong Hakbang: Panalangin

(Tiyaking makausap ang disipulo ng iyong disipulo. Imungkahi ang maramihang pagtitipon para sa isang prayer meeting o Bible study)

Pahina 28

			Filipos 4: 6-7	☐
1. _____	4. _____		Listahan ng papuri	☐
2. _____	Pp.29 5. _____		Listahan ng Panalangin	☐
3. _____	6. _____		Pagsasanay	☐

Ikawalong Hakbang: Patotoo

(Himikin Ang Mga Disipulo Na Magdisipulo Rin)

Pahina 30

1.1 _____	3. _____	1 Juan 1;3	☐
1.2 _____	4. _____	Pp.23 Ilustrasyon ng Tulay	☐
1.3. _____	Pp.31 5. _____	Patotoong nakasulat	☐
2. _____	6. _____	Plano para sa kaligtasan	☐

Ikasiyam na Hakbang: Pagtitipon

(Ipanangin Ang Mga Pagdidisipulo Ng Iyong Mga Disipulo)

Pahina 32

1. _____ Pp.33	4.2 _____	6. _____	
2. _____	5.1 _____	1 Juan 1;7	☐
3. _____	5.2 _____	sa 1 Corinto 12	☐
4. _____	5.3 _____	Katangian ng katawan	☐

Ikasampung hakbang: Masunuring Mananampalataya

(Kausapin Ang Iyong Disipulo Tungkol Sa Kanilang Pagdidisipulo)

Pahina 34	1 _____	4. _____	Juan 14:21	☐
	2. _____	Pp. 35 5. _____		
	3. _____			